

Beknopte presentatie

BEKNOPTE PRESENTATIE

De Gereformeerde Kerken Nederland (GKN) is de naam van het kerkverband dat op 26 november 2009 tot stand is gekomen.

Deze kerken erkennen de Heilige Schrift als Gods Woord en willen daarnaar leven. Zodoende aanvaardden zij de belijdenisgeschriften, de Drie Formulieren van Eenheid (de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels), en houden zij zich aan de gereformeerde Kerkorde (editie Generale Synode van Groningen-Zuid 1978). Daarmee houden zij vast aan de geloofsbelijdenis die de gereformeerde kerken in ons land via de Afscheiding van de Nederlandse Hervormde Kerk in 1834, de Doleantie in 1886, de Vereniging in 1892 en de Vrijmaking in 1944 steeds wilden handhaven. Het verband tussen deze kerken krijgt onder meer gestalte in het laten voorgaan van elkaars predikanten, het erkennen van elkaars tucht, het openstellen van de avondmaalstafel voor elkaars leden naar art. 60 van de Kerkorde en het houden van meerdere vergaderingen.

Kerken

De kerken die tot het GKN kerkverband behoren zijn:

Classis Noord:

- Gereformeerde Kerk Assen e.o. (de vaste rots);
- Gereformeerde Kerk Kornhorn e.o., met vergaderplaats GK Leeuwarden e.o.;
- Gereformeerde Kerk Dalfsen;
- Gereformeerde Kerk Regio Zuidoost Groningen;
- Gereformeerde Kerk Hardenberg e.o.;
- Gereformeerde Kerk Kampen;
- Gereformeerde Kerk Zuidhorn e.o.;

Classis Zuid:

- Gereformeerde Kerk Ede e.o., met vergaderplaatsen GK Amersfoort e.o. en GK 's-Hertogenbosche.o.;
- Gereformeerde Kerk Enschede e.o.;
- Gereformeerde Kerk Harderwijk e.o.;
- Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o., met vergaderplaats GK Goes e.o. (Vliedberggemeente);
- Gereformeerde Kerk Zwolle e.o., met vergaderplaats GK Den Helder e.o. en wijkgemeente GK Apeldoorn e.o.

Ambten

In de kerken zijn zeven predikanten in actieve dienst. Dr. A. Bas in Kampen en Dalfsen, ds. R. Douma in Enschede, ds. P. Helmus in Zuidhorn, ds. L. Heres in Kornhorn, ds. A. Jongeneel in Zwijndrecht, ds. J.R. Visser in Ede en ds. R. van der Wolf in Hardenberg. Ds. F.J. Bijzet, ds. A.H. Driest, ds. H. Drost, ds. A. Geelhoed, ds. E. Hoogendoorn, ds. A. de Jager, prof. dr. F. van der Pol en ds. E. Woudt zijn emeriti. De belangrijkste taak van de predikanten is de verkondiging van het Woord van God.

Het gaat om prediking die Schriftuurlijk is, heilshistorisch en Christocentrisch, en die om geloof en bekering vraagt. De exegese heeft bij de voorbereiding door de predikanten veel aandacht. In de prediking wordt de gemeente aangesproken als verbondsgemeente van de Here Jezus Christus, zonder dat er sprake is van verbondsautomatisme.

Zowel de beloften van het evangelie als de verbondseis worden de gelovigen verkondigd. Daarbij is er de oproep en aansporing om die beloften met waar geloof aan te nemen en de waarschuwing tegen veronachtzaming.

Over het leven als verbondsgemeente in de wereld van vandaag wordt normatief gesproken, zonder dat ervaring of de concrete situatie van het moment gaan bepalen hoe de Schrift moeten worden gelezen of geïnterpreteerd.

Naast prediking hebben ook de catechese en de verdere toerusting van gemeenteleden bij de predikanten prioriteit.

In alle kerken dienen ouderlingen en diakenen, om de gemeenteleden toe te rusten tot dienstbetoon en tot opbouw van het lichaam van Christus.

Kerkdiensten

In de kerkdiensten staat de verkondiging van het evangelie centraal, te midden van lofprijzing, dankzegging en smeekbede.

De diensten verlopen volgens de orde van Middelburg 1933 of Kampen 1975. De kerken maken gebruik van de Herziene Statenvertaling.

Het lezen van de tien geboden heeft in de morgendiensten een vaste plaats. In de middagdienst wordt het geloof beleden met de Apostolische Geloofsbelijdenis of de belijdenis van Nicea. Soms wordt de belijdenis door de gemeente gezongen. Als regel wordt eenmaal per zondag de leer van Gods Woord verklaard zoals die is samengevat in de Heidelbergse Catechismus.

De kerken maken gebruik van het Gereformeerd Kerkboek (1984/1985). Daarin zijn opgenomen de 150 berijmde Psalmen en 41 gezangen, de belijdenisgeschriften, de twee genoemde orden van dienst en liturgische formulieren.

Bij afwezigheid van een predikant wordt een preek gelezen of gebruik gemaakt van beeld en geluid van elders opgenomen diensten

Gemeenteleven

De gemeenteleden zien naar elkaar als medegelovigen om. Dat is niet altijd even gemakkelijk, omdat de meeste kerken streekgemeenten zijn. Na de kerkdiensten is er vaak samen koffiedrinken, en op het kerkplein wordt veel gesproken.

Jaarlijks is er een landelijke contactdag. Bij deze activiteiten staan toerusting en ontmoeting centraal. Samen wordt nagedacht wat kerk zijn in deze tijd, vaak op eenzame posities, betekent en hoe dat moet worden vorm gegeven.

Verder zijn er in het kerkverband ook activiteiten voor de jeugd.

Toerusting en voorlichting gebeurt onder meer door artikelen in kerkbladen en via het maandblad Weerklank. Daarnaast zijn er spreekbeurten en lezingen voor jongeren en ouderen binnen de GKN en voor verontrusten in de GKv en evt. andere kerkverbanden.

Kerkelijke vergaderingen

De GKN kennen op dit moment drie kerkelijke vergaderingen: de kerkenraad, de classis en de generale synode. Alle in de Kerkorde omschreven taken en bevoegdheden van de particuliere synode zijn zolang er geen particuliere synoden zijn, aan de generale synode toegewezen.

De classes vergaderen minimaal drie keer in een jaar. Elke kerkenraad zendt twee afgevaardigden naar de classis.

De generale synode wordt in de regel één keer in de drie jaren gehouden. Elke classis zendt zes afgevaardigden naar de synode. De kerken en classes geven hun afgevaardigden last en volmacht om volgens het Woord van God en in gebondenheid aan de Drie Formulieren van Eenheid en in overeenstemming met de geldende kerkorde te helpen handelen en besluiten. De kerken aanvaarden overeenkomstig artikel 31 van de gereformeerde kerkorde de uitspraken die bij meerderheid van stemmen zijn gedaan als bindend.

Commissies en deputaten

In opdracht van de synode is een aantal commissies/deputaten actief. Onder meer deputaten Begeleiding studenten theologie, Buitenlandse kerken, Appelzaken, Commissie Financieel Beheer, Eenheid gereformeerde belijders, deputaten art 49, deputaten ZSM, Voorbereiding Eenwording en een deputaat-scriba. De deputaten Begeleiding studenten theologie zijn naast de begeleiding verantwoordelijk voor het aanvullend onderwijs van de Academie voor Gereformeerde Theologie. De GKN steunen het werk van het Reformatorisch Theologisch Seminar in Heidelberg. De GK Hardenberg e.o. is aangewezen als steun verlenende kerk. De classes kennen deputaten Appelzaken, Ad examina, Examinatoren, Visitatoren, Financiën en een deputaat-secretaris

Ontwikkeling

Het kerkverband is in 2009 ontstaan. De meeste kerkleden zijn afkomstig uit de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv). Zij hebben zich van de GKv losgemaakt omdat zij de opkomende Schriftkritiek en de oneerbiedige en vrijblijvende omgang met Gods Woord in de GKv afwijzen. Het kerkverband kent een langzame maar gestage groei van het aantal kerkleden..

Verhouding tot de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt

Op 1 mei 2023 zijn de GKv en NGK samengegaan in de Nederlandse Gereformeerde Kerken. De zorgen over de koers zijn daarmee verder toegenomen. Er zijn geen officiële contacten met deze kerken. Wel is er informeel contact met de Hersteld Gereformeerde Kerk Bunschoten-Spakenburg, met de drie GKv's die niet met de fusie zijn meegegaan en met verontruste kerkleden en voorgangers, individueel en via de Kerngroep Bezinning GKv. In de NGK wordt ruimte geboden aan de methode van Schriftuitleg waarin niet de Schrift zelf maar veelal de context van de Bijbellezer of hoorder en de ervaring en beleving van mensen de richting wijst. Mensenwoorden worden vermengd met Gods woorden. Met alle gevolgen van dien voor het Schriftgezag, de prediking, het kerk zijn, het openstellen van de ambten voor vrouwen, de zondagviering, de invulling van de eredienst, doop en avondmaal, tucht, de geldigheid van de wet, het homohuwelijk; kortom voor heel de leer van de Schrift en het leven naar deze leer. Velen zijn daardoor vastgelopen en hebben, vaak na herhaalde oproep tot terugkeer en met pijn in het hart, afscheid moeten nemen van de GKv.

Contacten met De Gereformeerde Kerken hersteld (DGK)

Op 6 oktober 2018 heeft de GS van de GKN uitgesproken de Gereformeerde Kerken (hersteld) (DGK) op basis van hun publieke belijdenis en de gevoerde gesprekken te herkennen als kerken van Christus, staande op het fundament van apostelen en profeten. De GS tekende daarbij aan dat er onderlinge verschillen zijn, maar zolang er niet boven Schrift en belijdenis wordt gebonden, vallen die binnen de bandbreedte van de katholieke kerk

Op 6 juli 2019 heeft de GS van de DGK uitgesproken de GKN te herkennen als kerken van Christus. De gesprekken zijn nu gericht op samengaan in één kerkverband. In september 2021 dienen deputaten van DGK en GKN een gezamenlijk rapport met voorstellen ter bespreking bij beide synodes in. Deputaten hebben vastgesteld dat er geen zaken zijn die wederzijdse erkenning en samengaan in de weg staan.

De GS Kampen 2023 (GKN) en de GS Dalfsen 2024 (DGK) erkennen, wederzijds en unaniem, de kerken van GKN en DGK als ware kerken van Christus. Daarmee zijn de kansels open voor elkaars dienaren van het Woord en worden attestaties van elkaars aanvaard. Om het één zijn in het kerkelijk samenleven vorm te geven besluiten de kerken tot vereniging van de kerkverbanden op een gezamenlijke buitengewone synode in het najaar van 2024

Contacten met kerken in het buitenland

Er zijn contacten met gereformeerde kerken in Australië, Canada en Zuid-Afrika. Deze kerken hebben hun zorgen over de ontwikkelingen in de GKv. De GKN is toegelaten als lid van ICRC. Aan de Free Reformed Churches of Australia (FRCA), de Gereformeerde Kerke in Suid-Afrika (VGKSA) en de Canadian and American Reformed Churches (CanRC) is het aangaan van een zusterkerkrelatie aangeboden. De GKN heeft een zusterkerkrelatie met de Selbständige Evangelisch-Reformierte Kirche (SERK) in Duitsland. De GS Kampen 2024 heeft besloten een correspondentie relatie aan te gaan met de Orthodox Presbyterian Church in America.

Contacten met andere kerken

De Gereformeerde Kerken Nederland zijn van harte bereid de kerkelijke gemeenschap te zoeken met allen die op de grondslag van Gods Woord en de gereformeerde belijdenis en naar het gereformeerd kerkrecht willen leven. Op deputatenniveau zij er gesprekken en contacten met de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Hersteld Hervormde Kerk.

Toekomst

De kerken staan in de lijn van de Reformatie en willen vasthouden aan het gezag van de Heilige Schrift over leer en leven. Hun richtsnoer is wat Gods onfeilbaar Woord zegt over kerkelijk leven en persoonlijk leven, over verlossing alleen door genade en dankzij het verzoeningswerk van Christus, over het werk van vernieuwing door de Heilige Geest in het gehoorzaam volgen van Christus en een eerbiedig leven naar Gods heilige Wet. En dat alles in de verwachting van de wederkomst van Christus en de erfenis van Gods koninkrijk.

De toekomst van de kerk is veilig in de handen van onze Here. In Nederland komen de kerken en haar leden steeds meer alleen te staan. Kerk zijn in Nederland en christen zijn in een veelal Christus vijandige omgeving vraagt om zorgvuldig luisteren naar het Woord van de Here, om gebed, en om voortdurend gesprek en bezinning. De kerken willen Gods Woord zuiver bewaren en samen nadenken over het onderwijzen van de jeugd van de kerk. Voorleven, getuigen en uitdragen van de blijde boodschap in eigen omgeving zien zij als hun roeping, alsook oproepen tot bekering en terugkeer naar Gods Woord alleen. Christus draagt ons op dat wij niet op ons zelf blijven staan maar ons buigen onder Zijn juk en in broederlijke liefde de eenheid van de kerk onderhouden en zo samen een licht in de wereld zijn.

De Gereformeerde Kerken Nederland weten zich in alles afhankelijk van de Here Jezus Christus die zijn kerk vergadert, beschermt en onderhoudt door zijn Geest en Woord in de eenheid van het ware geloof. Hij doet dit wereldwijd, de hele geschiedenis door, op elke plaats waar Hij zijn kerk vestigt, tot Hij uit de hemel weerkomt.

Wij roepen om de vervulling van zijn eigen belofte: kom, Here Jezus! (Openb. 22:20).

Informatie

Meer informatie is te vinden op de website van de GKN, waar onder meer doorgeklikt kan worden naar de sites van de plaatselijke kerken:

<http://www.gereformeerdekerkennederland.nl/>